

Jouw huid

VAN JEROEN THEUNISSEN VERSCHENEN

De onzichtbare (roman, 2004)

Thuisverlangen (gedichten, 2005)

Het einde (verhalen, 2006)

Een vorm van vermoedheid (roman, 2008)

Het zit zo (gedichten, 2009)

De stolp (roman, 2010)

De omwegen (roman, 2013)

Onschuld (roman, 2014)

Hier woon je (gedichten, 2015)

Jeroen Theunissen

Jouw huid

ROMAN

2018

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

De auteur ontving voor het schrijven van dit boek een werkbeurs
van het Vlaams Fonds voor de Letteren.

Copyright © 2018 Jeroen Theunissen
Omslagontwerp Dooreman
Omslagfoto © Koen Broos / east-man.be
Vormgeving binnenwerk Ceevan Wee, Amsterdam
Druk Bariet Ten Brink, Meppel
ISBN 978 94 031 0500 0
NUR 301

debezigebij.nl
jeroentheunissen.be

‘Ai las, tan cuidava saber
D’amor, e tan petit en sai.’

– Bernart de Ventadorn (1135-1200)

‘Allons, Bruxelles! Lève-toi!’

– Antoine Wiertz (1806-1865)

Brussel, lente

EEN WINDSTOOT, druppels komen binnen, en een lange man die je hier nog niet hebt gezien, met een overjas en een zwart rugzakje, verschijnt. Hij duwt een opgevouwen fiets voor zich uit, draagt een fietshelm. Je ziet dat hij niet past in deze verloren stadsplooi, aan dit plein zonder toekomst en zonder duidelijk verleden, met schilferende bomen, verveelde hangjongeren en wat verderop de drukke doorgangsweg. Hij past in een ander, beter en netter deel van de stad. Een man van veertig, denk je. De man is doorweekt, en hij oogt verbouwereerd, alsof de regen hem persoonlijk beledigd heeft. Je glimlacht naar hem omdat het van jou verwacht wordt, maar ook vanwege de situatie, onhandig en vreemd. Hij wordt door de stamgasten gemonsterd. Je probeert Napoleon nog tegen te houden, die opspringt, naar de natte bezoeker holt, hem uit zijn evenwicht brengt. Maar de man herstelt zich, kijkt rond, knikt iedereen afzonderlijk toe. Wanneer hij zijn overjas uittrekt, verschijnt een maatpak. De man aait Napoleon. Niet veertig, zie je nu, eerder dertig. Een man van dertig. Vijfendertig. Een man van vijfendertig.

Je sust Napoleon. Terwijl je de hond wegleidt, kijk je naar de man, die tussen de tafels en de puinzooi en de rariteiten een vrije plek zoekt. Man en hond lijken dezelfde ogen te hebben. Is hij een man die van honden houdt? Wanneer hij zijn jas over

de stoel heeft gevouwen, zijn rugzakje naast de tafel op de grond heeft geplaatst en zijn platte haren heeft losgeschud, komt hij naar je toe en bestelt in het Engels een glas witte wijn. Zijn bleke hoofd, de mond als een streep en de rode vlekken op de wangen alsof hij urenlang geravot heeft. Borstelige wenkbrauwen, zelfde kleur als het hoofdhaar, ze lijken er door een kleuter opgeplakt. Er gaat kracht van hem uit, of misschien is het alleen zijn lengte. De man heeft een iets te nasale stem en loopt gebogen, alsof hij nog groter is dan hij is. Je zoekt de fles, voelt hoe het hete hondenlijf van Napoleon tegen je op schuurt, om aandacht fleemt, je hebt nu even geen tijd, hebt eigenlijk toch best wel tijd, zet de fles neer en liefkoost en streelt die harige massa, en wast achteraf je handen, de straal van warm water op je huid, je houdt ervan, of gewoon de handen te laten zakken, voorzichtig te dopen in het meestal lauwe maar soms toch nog hete afwassop. Die tintelende sensatie. In een hoekje zit de man op de oude cinema-stoel onder de purperen bloempot met de hangplant waarvan de onderste bladeren als hij zijn rug recht zijn haren raken. Hij opent een laptop, legt naast die laptop een smartphone. Haalt een verfrommelde pet uit zijn jas, legt die daar weer naast. Lijkt even weg te dromen. Probeert zich een houding aan te meten maar slaagt er niet in. En je ziet dat hij acteert, ongetwijfeld met talent. Zijn maatpak glimt. Hij heeft de stropdas losgemaakt en voor zich bij de pet gelegd. Grijs pet, met ruitpatroon. Er nog naast die fietshelm. Hij stopt een bierviltje onder een poot om de tafel te stabiliseren.

Behalve Pierre, die hem in de gaten houdt, let geen van de stamgasten meer op hem, aanvaard is hij niet maar hij ziet eruit alsof hij niemand kwaad doet, en na de regen, denkt men, verdwijnt hij. Hij vraagt of er hier wifi is, een code voor de internettoegang, maar dit is niet zo'n hipsterkroeg, hier komen alleen mensen zonder werk of alleszins zonder laptop.

Waarop hij je ongelovig aanstaart.

En je lacht dus opnieuw, en haalt je schouders op, vervolgens lijkt ook hij te lachen, in een vertrouwelijk gebaar leg je een hand op zijn arm, omdat je hem gerust wilt stellen dat het oké is. Dat ook jij hier vreemd bent. Dat we hier allemaal vreemd zijn. Dat het zo is, in deze stad, dat het zo moet zijn, dat het goed is. En misschien omdat je hem mag.

Je denkt aan hoe je hier passeerde, aan deze hoek. Maanden geleden, hoe je hier nog niet lang was, werk zocht in deze nerveuze stad, moeilijke dagen waren het, en dan dat lieve en eenzame dier liggend aan de deur, hoe je er een band mee opbouwde. Pepe die de habitués zelf hun drank liet pakken en meestal maar wat met een koffie verkeerd (*café con leche* noemt hij dat) in zijn fauteuil zat. Hij begon een gesprek. In die tijd was hij nog vriendelijk, zelfs charmant. Had hij geen werk voor jou? Poetsen en opdienen, op het café letten wanneer hij er niet is, zoals nu.

Poetsen is het laagste, vindt mama.

Misschien omdat je te lang in zijn buurt blijft staan, toont die nieuweling je iets op zijn smartphone, een foto van een standbeeld, een man en een vrouw die in een soort overwinningsgebaar een lantaarn omhoogduwen. 'Hier wat verder,' zegt hij.

'Maakt u foto's?'

'Soms.'

'Bent u journalist?'

'Nee.' Hij glimlacht.

'Mooie pet.' Erg lelijk.

'Dank je. Hij is van mijn grootvader geweest.' Hij grijnst.

Je laat hem. Wat weet jij van de gewoonten hier? Voor jou past die pet aan de wand tussen Pepe's prullaria, de speren en de vazen, de harlekijnen en de marionetten, de schilderwerkjes en de beeldjes, de boeken, de Jamaicaanse vlaggen met hen-

nepblad, de opgezette dieren en de fossielen, de prentkaarten, de kledingstukken, de discobal, de parkieten, de cactussen, de pin-ups...

Pierre, op zijn vaste barkruk, vraagt: 'Wat zei hij?'

'Dat de pet van zijn grootvader is geweest.'

'Aha.'

En je wandelt weer naar het raam, kijkt naar het grijze asfalt. Het water dat met zichzelf geen blijf weet, een punt zoekt waar het onder de stenen van de stad kan verdwijnen, in de grond en misschien in de rivier die hier gestroomd moet hebben, ooit, maar die nu langs onderaardse gangen naar buiten wordt geleid. Een rivier die jou fascineert, een onzichtbare rivier. Je gaat naar de bar om glazen af te wassen, tikt ritmes met een bierviltje. Na de eenzaamheid van de winter begint de stad jou te bevallen. De kakofonie en de rijkdom, het lawaai en de rust, de stank en de geur, de chaos en de mogelijkheden. De details. Af en toe werp je een blik op die nieuweling, hij intrigeert omdat de delen en het geheel niet passen, zijn ongeschooren kin en zijn perfecte bruinlederen schoenen, zijn ironische manier van doen en zijn trouwe ogen, het maatpak en het gepeuter in zijn neus, de pet en de fietshelm en de vouwfiets, grote slokken wijn en de concentratie waarmee hij werkt. Soms belt hij iemand of belt iemand hem, zo lijkt hij van het café zijn kantoor gemaakt te hebben en van de tafel, die op andere momenten vooral gebruikt wordt door de Spaanse vrienden van Pepe wanneer ze hun gefrituurde sardienen, gekocht bij de Griek naast de deur, komen opeten, zijn bureau.

Blikken kruisen. Een koppige zon breekt de wolken, laat een groot blauw gat verschijnen, gerafeld aan de randen. De donkerte van die eerste winter, de neerslachtigheid, je wist niet wat je overkwam. Maar nu komt een prachtige overgang van een lichtrijke schoonheid die je in Accra nooit hebt meegeemaakt. Alles op het plein glanst. In het blauwe gat bestudeer je

de vliegtuigstrepen, tot het gat zich weer sluit, en het andermaal gaat regenen, waarna een nieuw gat verschijnt, waarna het andermaal gaat regenen. Er is veel tijd.

Poetsen vijf euro per uur, opdienen ieder kwartier een euro. Plus fooien, had Pepe gezegd, maar die zijn er niet.

En soms vertrekt een van de habitués of wordt door een nieuwe habitué vervangen, maar de nieuweling blijft standvastig, hij let niet op hen, werkt en leest, bestelt alweer een glas wijn. Tussen de buien door gaat hij roken op de stoep. Is hem niet opgevallen dat bijna iedereen hier een brandende sigaret tussen de vingers heeft en dat er tegen alle regels in, omdat Pepe nu eenmaal lak heeft aan regels, gewoon een asbak op tafel staat?

Yassine, een door Pepe min of meer in bescherming genomen jongen uit de buurt, stoort je even. Hij maakt hier zijn huiswerk, en achteraf roken hij en Pepe een joint met wiet van de perfect onderhouden plantage die Pepe op zijn appartement heeft. Yassine dealt misschien voor Pepe op zijn school. Met onhandige reuzenpassen stapt hij hier meestal rond, tot hij iemand zodanig op de zenuwen werkt dat hij terechtgewezen wordt. In het begin aanvaardde hij jou niet, nu wel. Hij staat naast je. 'Waarom hebben mijn ouders mij op de wereld gezet?'

'Omdat God dat zo wilde.'

'En waarom wilde God dat?'

'Daar is geen antwoord op.'

'Maar waarom?'

'Ik weet het niet, er is geen antwoord.' Hij keert terug en roert in zijn kopje.

Hij probeert opnieuw: 'Als er geen antwoord is, waarom wilde Hij het dan?'

'Er is geen antwoord.'

'Zijn er eigenlijk moslims in jouw land?'

‘Ja.’

‘Veel?’

‘Genoeg.’ Volgens mama eerder: te veel. Lui uit het noorden, vaak arm, die samenhokken in de wijk Nima. En terwijl Yassine tevreden knikt, denk je aan hoe je in Accra samen met mama op de eerste rij zat. Dominee Tehteh fulmineerde ijsberend en gesticulerend over de hel, over de ongelovigen, over alle trucs van Het Beest. Een vlok speeksel verliet zijn mond en kwam vlak voor mama, naast jou, terecht, als een heilige gift.

Achter de bar neem je een van Pepe’s boeken, geschreven door ene Carlos Castañeda, en probeert de lijnen te ontcijferen die Pepe hier en daar in potlood onder de zinnen heeft getrokken. Ze fascineren meer dan de tekst. Je wilt die lijnen begrijpen, hun ritme, er een systematiek in ontdekken, ze lezen alsof er een wereld in verborgen zit, maar het lukt je niet, je vindt geen wereld, doodt dus de tijd, bedient af en toe iemand, leeft op het ritme van wat je te beurt valt, terwijl de middag langzaam vooravond wordt, de zon nu even binnenvalt en in je ogen prikt. Vreemd weer.

Je lacht.

‘Waarom lach je?’ vraagt Pierre, opdringerig als steeds.

‘O, niets.’

Twee theedrinkende Libanezen, de ene kaal en de andere grijs, spelen triktrak, de kale belt af en toe iemand alsof het zo’n televisiespelprogramma is waarbij je een hulplijn hebt. Ilian, de Bulgaar, wordt dronken. Het glas van de nieuweling is leeg, je gaat naar hem toe, Napoleon hijgend achter je aan. ‘Wenst u er nog een?’ Hij knikt. ‘Drink je niet te snel?’ Ineens oprecht bezorgd. Maar die man is een klant, klanten moeten drinken. Hij toont je nog een foto, van een soort fabrieksgevel. ‘Enkele straten van hier.’

‘Leuk.’

Je draait je om, wilt zijn glas wijn halen. Maar dan veran-

dert de situatie. Hij gaat staan en komt achter je aan, eerst denk je nog dat hij naar het toilet moet. Je wijst hem het toilet. Een stilte valt. Hij wordt argwanend geobserveerd, dit is niet zijn biotoop en hij moet zijn manieren houden, het is een kleine wereld met een overvloed aan zich anders toch maar vervelende nuttelozen. In feite kijk je op hen neer, maar je hebt hen ook nodig. En de man plaatst een elleboog op de toog. Hij kijkt je aan. 'Doe toch maar een cola.'

'Beter.'

'Hoe heet je?'

'Ama.'

'Mooie naam.'

Je knikt. Wat is er mooi aan? Ama is zaterdag. Geboren op een zaterdag.

'Neem zelf ook iets.'

Pierre volgt jullie met zijn geniepigge varkensoogjes.

'Ga straks iets met mij eten, Ama,' zegt de nieuweling.

'Waarom zou ik dat doen?'

'Hoe heet de rivier hier wat verder, voorbij het plein?'

'Weet je dat niet?'

Hij blijft je aankijken.

'Als je niet met mij mee komt dineren, spring ik erin, in die rivier.'

'Het is een kanaal.'

'Dan spring ik in het kanaal.'

De toon van die man is speels, maar ook sarcastisch en onbegrijpelijk. Pierre schuift met zijn barkruk naar de man toe, ademt zwaar en opent zijn mond in een vulgair gebaar van beginnend ongeduld. Houdt hem in de gaten. 'Even ernstig,' probeer je, 'waarom zou je zoiets doen?' De man blijft jou aankijken. 'Het water is hier erg koud.'

Alleen het water? Alles. Alles is hier erg koud. Passanten, kijkend naar de grond. En hoe je het op een dag niet meer

kon, bent gaan zitten, op een bordes, met je hoofd in je handen. Honderden passanten. Geen reactie.

Terwijl Pierre zich als bodyguard opdringt, al is hij drie koppen kleiner dan de nieuwelings, ga je naar enkele tafels om af te ruimen, ledigt halfvolle asbakken, en voelt dat die man jou met zijn ogen volgt. Dat allen je met hun ogen volgen. Je voelt zijn schaduw, te dichtbij, een schaduw die over jou heen lijkt te vallen, dus draai je je naar hem om, kijkt hem strak aan, zet een stap opzij zodat de doorgang naar de deur voor hem openligt als hij zou willen verdwijnen, maar hij blijft staan. Hij moet trouwens nog betalen. 'Vind je niet,' zegt hij, 'dat je omdat het water erg koud is iets warmes met me moet eten voor ik mij verdrink, dat je dat voor een arme man als ik moet doen?'

'Je zou je daarnet nog verdrinken als ik niet met je ging eten, nu wil je het zelfs doen als ik met je meega. Begrijp ik dat goed?' Zijn dikke wenkbrauwen: ze trekken samen. Boven zijn neus een dramatische rimpel. Je duwt Pierre van jullie weg. De man knikt ernstig. Je zegt: 'Ik zal jou redden.'

'Echt?'

'Het is wat mensen doen, het is wat God van mij verwacht. Maar misschien verdrink ik dan zelf. Is dat wat je wilt?'

Hij draait de zaken om. 'Ik zal jou redden.'

'Wat is je naam?'

'Ik hoop het toch. Ik hoop het, dat ik je zal redden. Ik denk het wel.'

'Ik vroeg je naam.'

'Griff.'

'Wat zeg je?'

'Griff.'

Je keert voor hem uit naar de toog terug. Dan gaat de deur open, en Napoleon springt op omdat Pepe binnenkomt, twee zware zakken vol etenswaren dragend, zoals dagelijks, twee zware zakken die jij vervolgens telkens de trap op moet sleu-

ren, terwijl men van onderen naar jou staart. Massa's conserven liggen in zijn appartement in hoge torens gestapeld. Geen idee waarom. Dealt hij ook conserven? Je struikelt erover wanneer je poetst, Pepe staat er dan naar te kijken, grinnikt maar helpt niet. Ogen op jouw lichaam.

Je gaat naar Pepe toe, neemt de eerste zak van hem over, ontwijkt de hond, en misschien vanwege de verwarring op dat moment, omdat je van die nieuweling af wilt maar tegelijkertijd vreest dat hij terwijl je de zakken naar de derde verdieping sleurt verdwijnt en nooit terugkomt, zeg je hem dat het goed is, dat je straks, na het werk, over een halfuurtje of een uurtje, met hem gaat eten. Dat hij op jou moet wachten. 'Alleen eten,' voeg je toe.

Je sleurt de eerste zak de trap op. Komt terug. Zeult met de tweede zak. Terug beneden zoek je eerst de hond, tast met ieder van je vingers naar de warme huid onder zijn dikke vacht, masseert die huid. Pas daarna ga je naar de toeg terug, waar Pepe jouw plaats ingenomen heeft. Pepe wenkt. 'Maak me een café con leche.' Je moet langs hem heen, een nauwe doorgang, en je wilt geen contact, maar Pepe beweegt op het juiste moment, zijn hand raakt jou. Hij legt muziek op, iets met een vrolijk en opzweepend ritme.

'Staan de zakken boven?'

Je knikt.

'De badkamer was gisteren nog smerig.'

'Sorry.'

'Je hebt de handdoeken niet opgevouwen.'

'Spanje is naar de kloten.' Pierre begint intussen een van zijn tirades. 'Door de crisis, aha. En hoe lang zal het duren voor de Catalanen proberen om onafhankelijk te worden? Ik vraag het je? Hoe lang nog? Aha, hoe lang nog?' Je kijkt naar Pepe, naar zijn vooraan kale, achteraan met dreadlocks beplakte hoofd, de sterke bruine tanden, de brede, zware kin. Dread-

locks zijn voor mensen die geen geld hebben om zich te wassen, zegt mama.

Pierre wijst. 'Leuk T-shirt.'

Je lacht verveeld. Alweer lach je. Zo luid ditmaal dat de triktak spelende Libanezen verschrikt opkijken, dat de regen opnieuw begint.

Buiten treedt stilaan de duisternis in.

'Maar jullie hebben er wel goede voetballers, in Spanje.' Pierre haalt een hand met zwartgerande nagels door zijn peperkleurige kruin, bestudeert die hand en plukt er twee meegekomene haren uit. Het is tijd om te gaan. De man met de naam als een soort grom kijkt naar jou. Hij stapt naar je toe, terwijl Pierre nog altijd iedere beweging gadeslaat.

'Kom mee,' zegt de man.

BIJNA DRIE jaar na mijn aankomst in expatland besloot ik de zeepbel van de Europese wijk te verlaten en de stad te leren kennen. Het gebeurde na een flirt. Op vrijdagavond waren we zoals iedere week met een aantal collega's op het Luxemburgplein blijven plakken, eerst in Pullman voor het happy hour, de burens van The Grapevine, waar we net op tijd waren om ook daar het happy hour mee te pikken, naar Quartier Léopold om wat rustiger te kunnen praten, naar London voor een snelle hap, en vervolgens uiteraard het nachtleven in, opnieuw Pullman en The Grapevine maar vooral het doorrookte overdekte terras van Luxembourg met de zich vermengende zweetgeuren, en door die massa lijven naar binnen, als in een trechter door die smalle ruimte, dansen *cheek to cheek* of met steeds meer alcohol ook wel *bum to bum*. De cafés kunnen een andere volgorde gehad hebben die avond, geen idee, er is een punt waarop alles en iedereen één zwemmende brij wordt. De muziek te luid, de sfeer te broeierig, een beetje goedkoop maar ook wel geil, hier waar iedereen weg van huis is, ambitieuze jongelui die hun verlangens en hormonen niet helemaal onder controle hebben. Het werd later en later, en aan dat Belgische bier mispakt een mens zich iedere keer opnieuw, met cocktails mengen is al helemaal geen goed idee. Ik voerde het hoge woord. En onverhoeds (maar absoluut niet tegen mijn zin)

ging ik met Agata, de nieuwe Poolse ‘Junior Account Executive’, een jaar of vijftientig, polyglot en intelligent (maar hier is natuurlijk iedereen polyglot en intelligent), hoge jukbeenderen, volle borsten die wanneer ze lachte gevaarlijk in het bloesje schudden, mee naar huis. In de taxi zei ik: ‘Je woont best ver.’

‘Schaarbeek.’

‘Wat is Schaarbeek?’

In een toestand van aangename shock staarde ze mij aan. ‘Weet jij niet waar Schaarbeek ligt?’

‘Het is dus een plaats.’ Ze lachte. ‘Hoe zou ik het moeten weten?’ vroeg ik.

‘Wat hang jij graag de onwetende Brit uit. Jullie zijn onverbeterlijk. Het is er prachtig. Ik heb er een heerlijk uitzicht. En met de fiets is niets ver.’

‘Ik heb geen fiets.’

‘Koop er dan een.’

‘Klopt het dat Poolse wodka de beste ter wereld is?’

‘Je zult het dadelijk weten.’

Ze deelde met twee anderen een appartement op de twaalfde verdieping. De wodka smaakte inderdaad. Toen ik in haar kwam gingen haar borsten – nu zonder bloesje – nog gevaarlijker schudden dan tevoren. De zon kwam al op; uitgeput zegen we naast elkaar neer, Agata sliep direct in en ik raapte het condoompje op, legde er een knoop in, gooide het in haar prullenmand, ging naar het raam, opende het een beetje, stak een sigaret op. Ik ben altijd al met weinig slaap toegekomen. Ik keek buiten, een mooie dag, een lentedag, zon die boven de veel te grijze stad met wolken vocht en regelmatig een slag won, het blauw dat een dikke textuur had, niet meer die ielheid van de winter. Ik dacht aan Wales, de oude boerderij in Mid Wales, bij Llanidloes, de desolatheid, die uitgestrektheid, de leegte, de ruige hoogvlaktes. *Hiraeth*, heimwee. Ik kroop te-

rug bij haar in bed, maar kon niet slapen, stond andermaal op, zat in mijn staat van postcoïtale extase over het park uit te kijken. Een zeldzaam gevoel had ik dat de mogelijkheden eindeloos waren, bespeurde hier in deze buurt waar ik nooit eerder geweest was de drang om zonder de minste verdere aarzeling de lift naar beneden te nemen, het appartementsblok te verlaten, en te vertrekken, opnieuw te beginnen, desnoods naakt, te hollen in iedere mogelijke en onmogelijke richting, de euforie tot het einde toe te beleven, of zelfs gewoon het raam volledig open te trekken, even de wind over mijn gezicht en door mijn haren te laten gaan, mij af te zetten en het luchtruim boven de stad in te springen, de stad van bovenaf te bekijken, er meester over te zijn. Te vliegen. Maar mijn plotse vrijheidsdrang, besefte ik, was niet rationeel, en ik kon uiteraard niet zomaar verdwijnen, niet door het raam en evenmin door de deur, ik wilde Agata niet kwetsen en hoewel er van verliefdheid geen sprake was, wilde ik nog met haar ontbijten, het was tenslotte weekend, ik moest op een degelijke manier afscheid nemen zodat er maandag, wanneer we opnieuw zouden samenwerken, zij als *junior*, ik als *senior*, geen wrijvingen konden ontstaan. Werk blijft werk.

Dus beantwoordde ik enkele mails op mijn telefoon (ik had mijn oplader niet bij me, zag ik), nam een boek uit haar rek, *The World According to Garp*, ik herinnerde mij een paar passages, en las er wat in. Ooit had ik veel gelezen maar de laatste jaren erg weinig, geen tijd meer. Later kletste ik met een van haar huisgenoten, een jongen uit Malta. Tegen de middag ging ik weer haar kamer in, wekte haar zachtjes met koffie, lachte samen met haar om deze onverwachte en grappige situatie, dat we hier ineens in bed lagen, zomaar, zonder dat we het gepland hadden, wat drank en lust en dans toch doen met een mens, en dat Agata het voor de zekerheid toch maar beter niet aan haar net-ex-nog-altijd-goede-vriend in Polen vertelde. Op

dat moment begrepen we elkaar. Opnieuw gingen haar borsten heerlijk schudden, ik zag nu dat ze al een klein beetje hingen maar het gaf niet.

Buiten regende het. Ik had geen taxi gebeld, keek of ik er ergens een kon aanhouden maar zag niets, begon dus maar door die regen te stappen, vol energie en overmoed. Stress van weken en maanden spoelde van mij af. Ik keek nog eens om naar die toren waar ze woonde, een van de vele geschiedenisloze gedochten in deze stad, en besloot er stevig de pas in te zetten. Ik zocht een route op mijn telefoon, bijna een uur wandelen, en merkte na een kleine kilometer dat mijn batterij leeg was, voelde mij op dat punt een ogenblik lang werkelijk verloren in de jungle van steen en verkeer. Gelukkig stopte de regen. Ik vond nieuwe moed, liep langs Turkse slaggers, voorbij magazijnen en winkels, zag mannen die op straathoeken hingen en koppeltjes met kinderen, kwam aan een plein met banken in een cirkel, in het midden een podium, waarop een gesluierde vrouw duiven stond te voeren, duiven die geen gps nodig hebben omdat ze die in hun hoofd hebben zitten, ik zag een jongen met een kooi waarin een papegaai zat en ontweek een stofblik dat door iemand zomaar uit een raam op de eerste verdieping werd geworpen. Bij een stadhuis, protserig en immens, in een of andere suikerige neorenaissancestijl, dacht ik: ik zou dit moeten kunnen fotograferen. Her en der voorjaarsbloemen. In een bruine kroeg dronk ik koffie en bestudeerde de barman, een monster van tatoeages, en een meisje met een afgedragen lederen rugzakje, nogal hip, ze leek op iemand te wachten. Ergens las ik op een gevel de gespoten kreet 'J'existe', ik besta. Ik besta. Het was al avond toen ik mijn appartement terugvond, en ik voelde mij voor het eerst sinds geruime tijd aangenaam fris en sterk, levenskrachtig, zoals vroeger, toen ik met mijn kajak de zee op was gegaan, het land niet meer zag, alleen was op de golven, vingers gerimpeld van het zoute wa-

ter, of toen ik met Helen bergen beklom. Waar waren die oude spieren heen? Misschien in een oprechte poging om een compliment te maken, had Agata mij verteld dat ze mannen met een buikje sexy vond, dat het hun statuur gaf. Had ik een buikje? Ik had mij misschien een beetje te veel laten gaan, *work hard, play hard*, zo gaat dat.

Maar nu begon iets nieuws met de eerste knoppende bomen. Vanaf die liefdesnacht met Agata begon ik zodra de tijd het toeliet en de kans zich aanbood datgene te doen wat een Europese expat in Brussel gewoonlijk niet doet en misschien niet eens behoort te doen omdat de stad en het machtscentrum twee aparte werelden zijn en moeten blijven, haast een kwestie van hygiëne, de stad die lelijk en arm en ongrijpbaar is, chaotisch en ondoordringbaar, de macht die verzorgd en rijk en overzichtelijk is, hoogopgeleid en vooruitstrevend: ik begon buurt na buurt te ontdekken. Allereerst kocht ik een vouwfiets, liet mijn auto staan, en begon wanneer ik wat tijd had op goed geluk te wandelen en te fietsen, kocht boeken over de stad, wilde er meer over weten, nam soms mijn laptopje en wat paperassen mee en ging werken in willekeurige etablissementen in Anderlecht of Sint-Gillis of Brussel-Stad of Jette, keek er mijn ogen uit, verbaasde mij erover hoe laag op laag was gelegd, straat naast straat gegooid, wereld op wereld gestapeld, hoe vuilnis naast grote kunst stond en graffiti op architecturale meesterwerken prijkte, sirenes loeiden, fietsers van de sokken werden gereden, jongelui rondhingen, winkeliers de meest extravagante waren aanboden. Nieuwsgierig werd ik. Af en toe rustte ik ergens uit op een bank, tuurde naar de lucht boven de stad, even fascinerend en vol en onontcijferbaar als de stad zelf, met wolken in alle mogelijke vormen, soms geruststellend en soms barok of dreigend, de vliegtuiglijnen die wanneer toch een open plek ontstond bevreemdende, ruwe, soms akelige modernistische tekeningen maakten. Zo begon ik van de stad

waar ik terechtgekomen was, de stad die ooit toevallig of in ieder geval zonder dat de inwoners of de rest van het continent erom hadden gevraagd de hoofdstad van een Europees project geworden was, te houden. Het kwam mij voor dat mijn buikje kleiner werd.

Drie weken na mijn avontuur met Agata gleeed ik langs het stapvoets voortschrijdende ochtendverkeer door de volledig dichtgeslibde straten. Op het moment dat ik het kantoorgebouw op het Square de Meeûs bereikte, zag ik ook Agata arriveren, op een vouwfiets van het merk dat zij mij aangeraden had en dat iedereen hier leek te hebben. Agata droeg geen helm, wapperende haren toen ze zwaaide.

Ik pakte mijn spullen en ging naar de lift, nog een beetje moe van de dag voordien, toen ik na een door British Petroleum georganiseerd *dinner debate* tot middernacht gesprekken had gevoerd en contacten had gelegd, en geprobeerd had parlementsleden er voorzichtig van te overtuigen dat de visie van mijn klanten ook hun visie was. Mijn baan: mensen overtuigen. Best een zware baan, vast en zeker, maar ik hield ervan, *work-life balance* was aan mij niet besteed. Ik werkte graag. Veel *wining and dining*. Je netwerk is alles. Opgegroeid als ik was in een marge van frustratie, bekrompenheid en werkloosheid, wilde ik aanwezig zijn waar de beslissingen genomen worden. Ambitieuw was ik. De macht trok mij aan, niet in de zin dat ik bijvoorbeeld een baan als politicus ambieerde, maar dat ik aanwezig wilde zijn waar de levens van burgers werden bepaald, waar je erbij hoorde, eerst in Londen, later Brussel, waar tachtig procent van alle wetgeving ontstaat, waar je door de gangen van het Berlaymont- of het Paul-Henri Spaakgebouw kunt flaneren en de macht ziet, hoort en ruikt, waar je met de macht luncht en naar de macht zwaait wanneer je op je vouwfietsje passeert, waar je met de macht een biertje drinkt.